

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Petrovicz Krisztina ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek dr. Horváth Mária jogtanácsos által képviselt Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal Hatósági Főosztály Nyugat-dunántúli Kihelyezett Hatósági Osztály alperes ellen adóügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2007. február 27-én kelt K.27.583/2006/3. sorszámú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság K.27.583/2006/3. sorszámú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 20.000 (húszezer) forint elsőfokú és 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen ítélet ellen további felülvizsgálati helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú adóhatóság a felperesnél bevallások utólagos vizsgálatára irányuló pénzüsszeg kiutalása előtti ellenőrzést végzett 2005. évre vonatkozóan, melynek eredményeként felperes terhére 500.846 Ft adókülönbözetet állapított meg, melyből 144.621 Ft jogosulatlan visszaigénylésnek minősült, ezért annak kiutalását elutasította, a 365.222 Ft pedig pénzügyileg rendezendő adókülönbözetnek minősül. Az elsőfokú adóhatóság 250.423 Ft adóbírságot szabott ki és 1.823 Ft késedelmi pótlékot számított fel. A jegyzőkönyv II/3. pontja alapján a felperes esetében a saját gépkocsi használattal kapcsolatos 947.390 Ft költség helyett 191.100 Ft-ot fogadott el, mivel a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja.tv.) V. számú melléklet II/7. pontjában meghatározott külön útnyilvántartással nem rendelkezett, így a 11. számú melléklet III/11. pontja értelmében havi 500 km utat számolhat el átalányban. Az alperes 7114917389 számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében arra hivatkozott, hogy az adóhatóság által alkalmazott átalány helyett az adóalapot becslési eljárással lehetett volna megállapítani az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) rendelkezéseire figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az Szja.tv. V. számú melléklet II/7. pontja tartalmazza a gépjármű-használati nyilvántartás (útnyilvántartás) kogens és engedő szabályait. Az Szja.tv. 11. számú melléklete a vállalkozói költségek elszámolására tartalmaz rendelkezéseket. A költségelszámolás érvényesíthetősége tekintetében a vállalkozónak választási lehetősége van. A 11. számú melléklet III/9. pontja azonban rögzíti, hogy a költségelszámolás bármelyik módjának alkalmazásánál szükséges járművenként külön útnyilvántartás vezetése, továbbá abban járművenként az év első és utolsó napjának kilométerállásának feljegyzése.

A III/11. pont pedig rögzíti, hogy a 9. pontban foglaltaktól eltérően az egyéni vállalkozó az útnyilvántartás vezetése helyett havi 500 kilométer utat számolhat el átalányban a személygépkocsi használata címén a költségek 6. pont szerinti figyelembevételével, függetlenül az üzemeltetett személygépkocsik számától.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, maga a felperes sem vitatta, hogy az általa vezetett nyilvántartás nem felel meg a jogszabály előírásainak, a nyilvántartás nem hiteles, a költségek elszámolásának alapjául nem szolgálhat.

Ugyanakkor az ellenőrzés során az adóhatóság az adózó által bejelentett elszámolási módtól nem térhet el, így a vizsgálat során az adóhatóság nem alkalmazhatta az útnyilvántartás vezetése helyett a havi 500 kilométer út átalányban történő figyelembevételét. A felperes által fizetendő adó megállapítása becslési eljárás alapján történhet az Art. 108. §-ában írtak figyelembevételével.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását. Arra hivatkozott, hogy hiteles útnyilvántartás hiányában csak átalány volt elszámolható a felperes javára.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban való fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy fő szabály szerint a vállalkozónak lehetősége van arra, hogy a 11. számú melléklet III. pontjában felsoroltak közül melyik elszámolási módszert választja. A III/9. pont azonban egyértelműen rögzíti, hogy a költségelszámolás bármelyik módjának alkalmazásánál szükséges járművenként - az 5. számú melléklet III.7. pontjában meghatározott - külön útnyilvántartás vezetése, továbbá abban járművenként az év első és utolsó napján a kilométer állásának a feljegyzése. Az sem volt a perben vitatott, hogy a felperes ilyen útnyilvántartással nem rendelkezett.

A vállalkozó választásakor csak hiteles útnyilvántartás megléte esetében érvényesülhet az a választási mód, amelyet a járművek költségelszámolásánál választott. Ilyen hiteles útnyilvántartás hiányában az általa választott módszer alapján nem lehet megállapítani a költségelszámolást. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor kiegészítő eljárásként a becslési eljárás alkalmazását tartotta megállapíthatónak. A becslési eljárás ugyanis nem alkalmazható olyan esetben, amikor az adózónak hitelt érdemlő nyilvántartással kellene rendelkeznie a kedvezmény igénybevételeéhez.

Általában, ha az adózó kedvezmény igénybevételeéhez szükséges hiteles nyilvántartással nem rendelkezik, annak az a következménye, hogy a kedvezményt nem veheti igénybe. A perbeli esetben azonban kiegészítő szabályként alkalmazható a 11. számú melléklet III/11. pontja, amely havi 500 kilométer út átalányban történő elszámítását teszi lehetővé útnyilvántartás vezetése hiányában.

A felperesnek nem volt elegendő valamely költség-elszámolási formát választani, hanem az arra vonatkozó rendelkezéseket is maradéktalanul be kellett volna tartania, hogy jogszerűen élhessen azon költség-elszámolási formával. Ennek hiányában csak átalány számolható el javára.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes keresetét elutasította.

A pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes alperes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségei megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes felperes a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Budapest, 2008. május 15.

***Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, dr. Hajnal Péter sk. előadó
bíró, Dr. Danziger Éva sk. bíró***